

Posvećujemo li dovoljno pažnje otkrivanju varikocеле kod adolescenata?

(Do We Pay Enough Attention to Detection of Varicocele in Adolescents?)

Nada Stipić, Ina Petric

Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko dalmatinske županije

Sažetak

Cilj rada je ustanoviti učestalost varikocеле u populaciji adolescenata (15-17 god) u splitskim školama, otkrivenih na sistematskim pregledima. Retrospektivnom metodom obrađeno je 1537 preventivnih zdravstvenih kartona učenika iz 10 splitskih srednjih škola (1. i 2. razred šk. god. 2004/05). To čini 41,3% od ukupno 3710 učenika tih generacija u splitskim srednjim školama. Broj adolescenata s varikocelom je 142 (9.23%). Većina adolescenata (88.8%) s otkrivenom varikocelom bila je upućena na dodatne specijalističke preglede i obradu. Uredan nalaz nakon pregleda dječjeg kirurga i ultrazvučnog pregleda bio je kod 13 učenika (9.1%). Više od polovice upućenih 77 (54.2%) je operirano, a 50 (35.2%) je pod kontrolom dječjeg kirurga ili školskog liječnika. Roditelji dvoje učenika odbili su pregled kod dječjeg kirurga.

Ključne riječi: adolescent, varikocela

Abstract

The aim of the study was to determine incidence of varicocele in adolescent population in Split high schools, detected during compulsory medical examinations. Subjects and methods: 1537 preventive medical records were processed in a retrospective study including students from 10 high-schools in Split (first and second grades in the school year 2004/05) which was 41, 43% out of the total of 3710 students in Split high-schools. Results: Obtained results show that 142 students (9, 23% of the examined sample) have been diagnosed with varicocele. The majority of these cases (88, 8%) were forwarded to the specialist for examination and treatment, while the others have been treated by the school doctors. 77 students (54,2%) out of all diagnosed cases have been operated on, 50 (35,2%) have been followed up by specialists or school doctors. Parents of two children refused further examination by specialists.

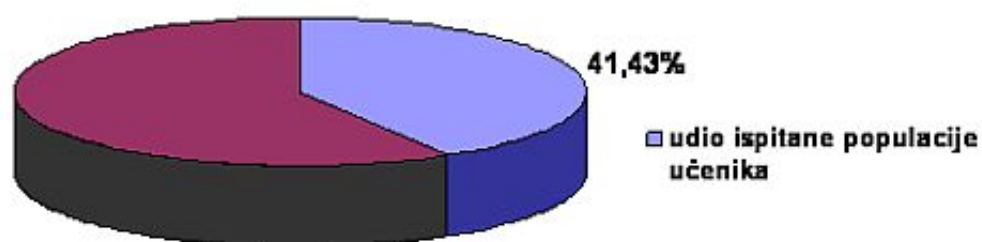
Key words: Adolescent, varicocele

Varikocela je varikozno proširenje i produženje vena plexus pampiniformisa, najčešće u lijevom skrotumu. Ona je potencijalni reverzibilni uzrok neplodnosti kod muškaraca. Prema istraživanjima njome je uzrokovano oko 30% muškog steriliteta. Varikocela kao reverzibilni uzrok smanjene plodnosti kod muškaraca prvi put je zabilježena 1952. god. u Tulloch-ovom prikazu. On je primijetio poboljšanje u nalazu spermograma nakon operativne korekcije bilateralne varikocеле muškarca koji je ubrzo nakon operativnog zahvata oplodio svoju suprugu. Nakon ovog izvještaja mnogi istraživači analizirali su učestalost varikocela u zdravoj muškoj populaciji. Prema dostupnim podacima njena incidencija u općoj muškoj populaciji je 15%, a kod muškaraca koji se javljaju na pregled radi neplodnosti incidencija je 21 – 41%.

Kod djece do 10. godine, pojava varikocеле je oko 6%, sa 13 godina incidencija iznosi 15%, sa 19 godina 16.2%. Navedeni podatci navode na zaključak da su pubertetske promjene odgovorne za formiranje varikocеле u sklonih pojedinaca. Važan je rani selektivni tretman adolescenata s varikocelom u vrijeme kada su štetni efekti na plodnost minimalni i moguće reverzibilni.

Cilj rada je bio ustanoviti učestalost varikocеле u populaciji adolescenata (15 – 17 god) u splitskim školama, otkrivenih na sistematskim pregledima. Retrospektivnom metodom obrađeno je 1537 preventivnih zdravstvenih kartona učenika iz 10 splitskih srednjih škola (1. i 2. razred šk. god. 2004/05). To čini 41,3% od ukupno 3710 učenika tih generacija u splitskim srednjim školama.

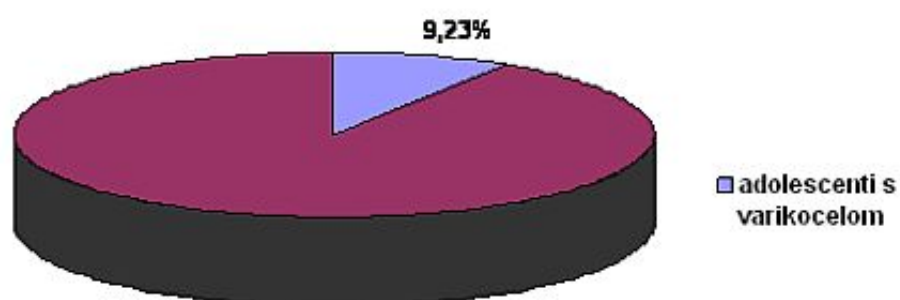
Slika 1. Broj ispitanih učenika

Slika 1

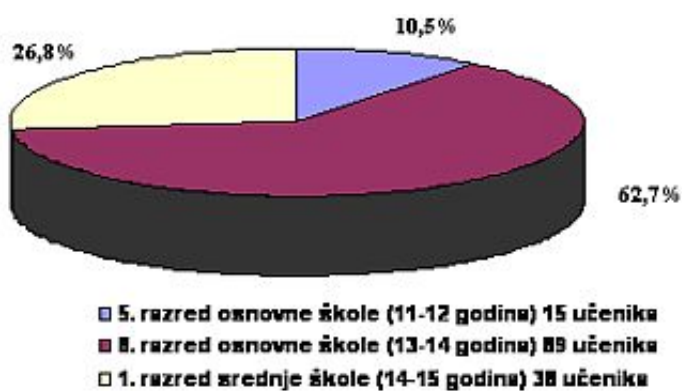
Broj adolescenata s varikocelom je 142 (9.23%).

Slika 2. Udio adolescenata s varikocelom u ispitivanoj populaciji

Slika 2

Istodobno je bilježena dob u kojoj je postavljena dijagnoza varikocela (5. ili 8. razred osnovne škole, ili 1. razred srednje škole).

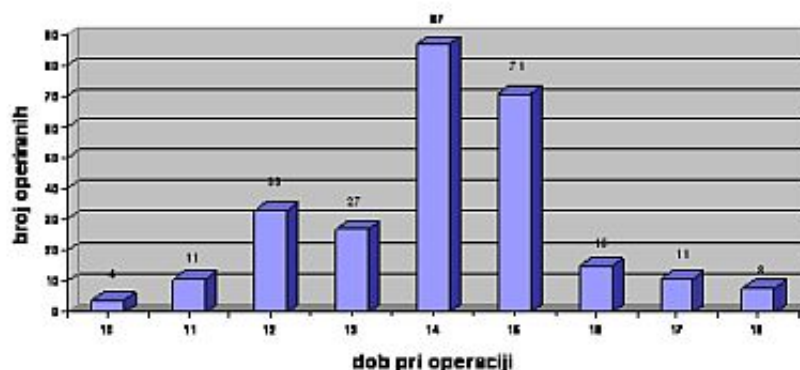

Slika 3. Dob postavljanja dijagnoze varikocela

Dob postavljanja prve dijagnoze bila je:

- 11-12. god. kod 15 učenika (10.5%) (5. razred osnovne škole sistematski pregled)
- 13-14. god. kod 89 učenika (62.7%) (8. razred osnovne škole sistematski pregled)
- 14-15. god. kod 38 učenika (26.8%) (1. razred srednje škole sistematski pregled)

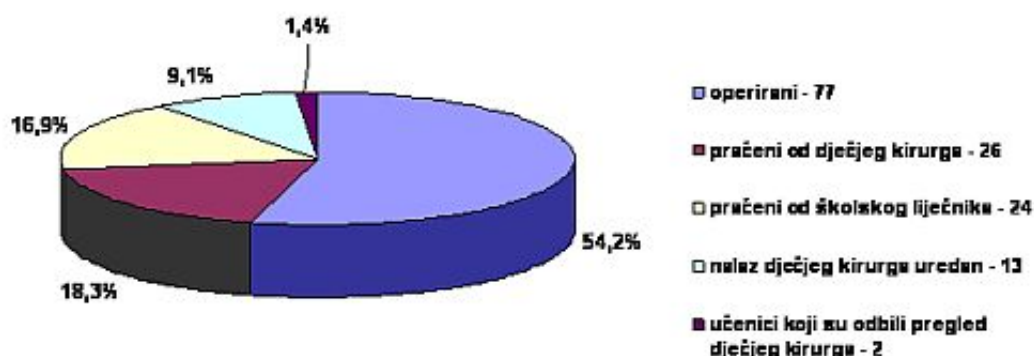
Slika 4. Dob operiranih adolescenata zbog varikocеле na odjelu za dječju kirurgiju KB Split od rujna 2002. do travnja 2005. godine (ukupno 267 adolescenata)

Slika 4

Većina adolescenata (88.8%) s otkrivenom varikocelom bila je upućena na dodatne specijalističke preglede i obradu. Uredan nalaz nakon pregleda dječjeg kirurga i ultrazvučnog pregleda bio je kod 13 učenika (9.1%). Više od polovice upućenih 77 (54.2%) je operirano, a 50 (35.2%) je pod kontrolom dječjeg kirurga ili školskog liječnika. Roditelji dvoje učenika odbili su pregled kod dječjeg kirurga.

Slika 5. Zbrinjavanje adolescenata s varikocelom

Slika 5

Naši učenici s varikocelom su dobro zbrinuti. Manja učestalost varikocеле u našoj populaciji (9.23%) u odnosu na rezultate iz literature (oko 15%) je vjerojatno zbog subdijagnosticiranja tog stanja. Naime, sistematski pregledi srednjoškolaca se često obavljaju u školama, gdje su uvjeti za to neprimjereni, pa izostaje potpuni pregled i savjetovanje učenika. Obzirom na važnost i ulogu varikocеле za reprodukciju, neobično je važno njeno rano dijagnosticiranje i kirurško zbrinjavanje u indiciranim slučajevima. Naši rezultati koji su ispod prosjeka sličnih ispitivanja u svijetu, nameću potrebu potpunijeg obavljanja sistematskih pregleda u primjerenijim uvjetima i animaciju liječnika za taj problem.

Rukovodeći se ovim zaključkom, rezultati su prikazani službi liječnika školske medicine Županije Splitsko-dalmatinske, a dječji kirurzi prikazali su svoje rezultate i opažanja na predavanjima za liječnike školske medicine i pedijatrije. Mislimo da će ovo dati dobre rezultate koje ćemo prikazati u sljedećem radu. Očekujemo povećanje dijagnosticiranja varikokele, a u suradnji s dječjim kirurzima KB Split dalju razmjenu iskustava u dijagnosticiranju, tretmanu i kontroli varikokele te postoperativnom tijeku.

Kontakt osoba:

Ina Petric dr med.specijalist školske medicine
Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko dalmatinske županije
Velebitska 5 tel.: 021537-162
Tel. broj ordinacije i fax: 021480304
e-mail inapetric@yahoo.com